

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

ANALIZA
de imagine a
Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării
pe anul 2006

Decembrie 2006

În prezentul studiu ne propunem să analizăm articolele apărute în presa scrisă care fac referire la domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), cele care relevă aspecte care includ criteriile de discriminare dar și cele referitoare la activitatea instituției, în domeniul sancționării și cel al prevenirii faptelor de discriminare. O sursă importantă care stă la baza prezentei analize o constituie și monitorizarea cantitativă a autosesizărilor Colegiului Director și a petițiilor primite pe adresa instituției.

Analiza are ca scop, identificarea imaginii CNCD așa cum reiese din analiza articolelor monitorizate, a gradului de notorietate a acesteia, a subiectelor clasificate pe criterii de discriminare și a gradului de interes obținut din partea presei scrise față de domeniul de activitate al CNCD. Aceste elemente vor fi corelate cu obiectul petițiilor primite și al autosesizărilor Colegiului Director.

Definirea și interpretarea acestor elemente vor reprezenta fundamentul elaborării unui plan anual de acțiuni al CNCD, în vederea eficientizării acțiunilor de prevenire și asigurării egalității de șanse.

Perioada de monitorizare: ianuarie – decembrie 2006

Publicații monitorizate: 20 – România Liberă, Evenimentul Zilei, Adevărul, 7 Plus, Ziarul, Cronica Română, Jurnalul Național, Libertatea, Ziua, Cotidianul, Gardianul, Curentul, Atac, Avere, Gândul, Gazeta Sporturilor, Pro Sport, Ultima Oră, Azi, Curierul Național.

Grila de analiză:

1. Au fost cuantificate toate aparițiile criteriilor de discriminare prevăzute în legislația în vigoare din România.
2. *Gradul de vizibilitate al activității CNCD* A fost luată în considerare frecvența articolelor ce conțin relatări despre activitatea

instituției și a președintelui Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3. Modul în care a fost reflectată activitatea CNCD în presă, în perioada menționată.

4. Repartizarea criteriilor de discriminare cu cele mai multe apariții în presă în anul 2006.

Analiza de conținut a articolelor identificate a fost realizată utilizându-se o serie de parametri:

- frecvența aparițiilor;
- tipul evenimentelor prezentate;
- frecvența de apariție a unei tematici și a criteriilor de discriminare;
- frecvența prezentării articolelor identificate ca fiind pozitive, neutre, negative.

Categorii de articole: a) pozitive, b) neutre și c) negative

a) au fost evaluate ca fiind articole pozitive acele articole care redau fapte pozitive, realizări, care au în conținut aprecieri pozitive;

b) articolele conțin informații netendențioase;

c) articole negative cele care au în conținut remarci critice, care subliniază neajunsuri, eșecuri, conflicte, aluzii tendențioase.

Categoriile urmărite în procesul de prelucrare a datelor au fost următoarele: criteriile de discriminare prezente în legislația românească, activitatea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, imaginea Președintelui, evenimentele corelate cu activitatea Consiliului, prezente în presă. De asemenea, a fost urmărit modul de prezentare și redactare a evenimentelor și informațiilor de către presă.

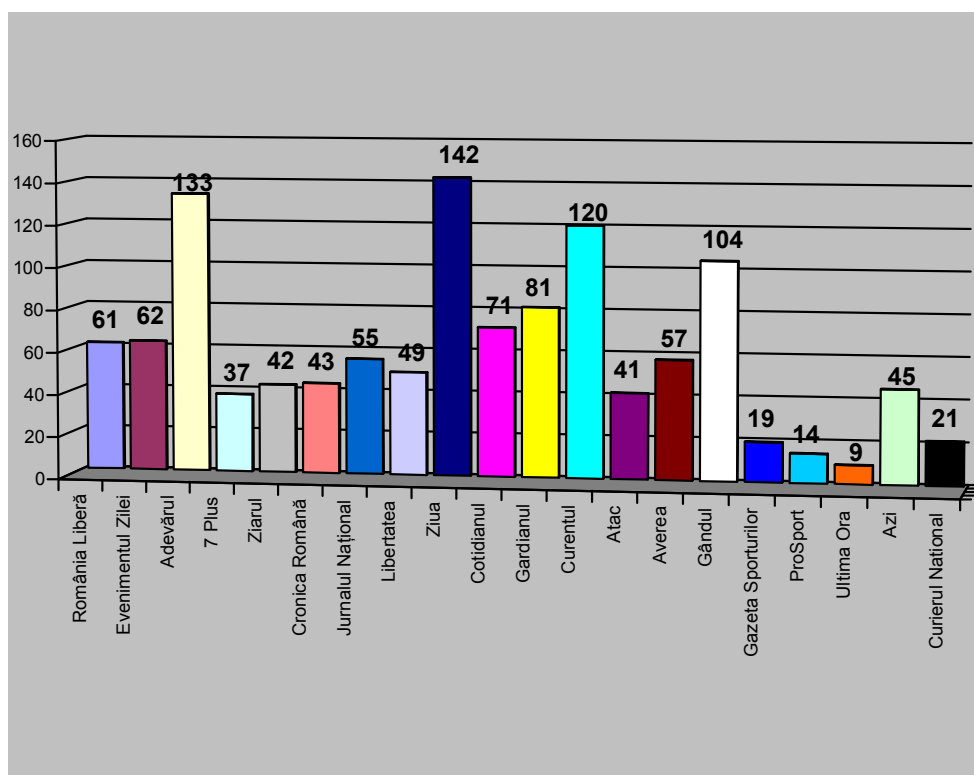
Criteriile de discriminare urmărite în realizarea acestui studiu au fost următoarele:

- etnie
- religie
- vârstă
- limbă

- HIV/SIDA
- orientare sexuală
- categorie socială
- gen
- rasă
- convingeri
- dizabilitate
- boală Cronică Necontagioasă
- naționalitate
- categorie defavorizată

Pentru realizarea acestei analize au fost monitorizate cele 20 de ziare, zilnic, pe durata întregului an 2006, înregistrându-se un total de 1206 de articole de interes pentru domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

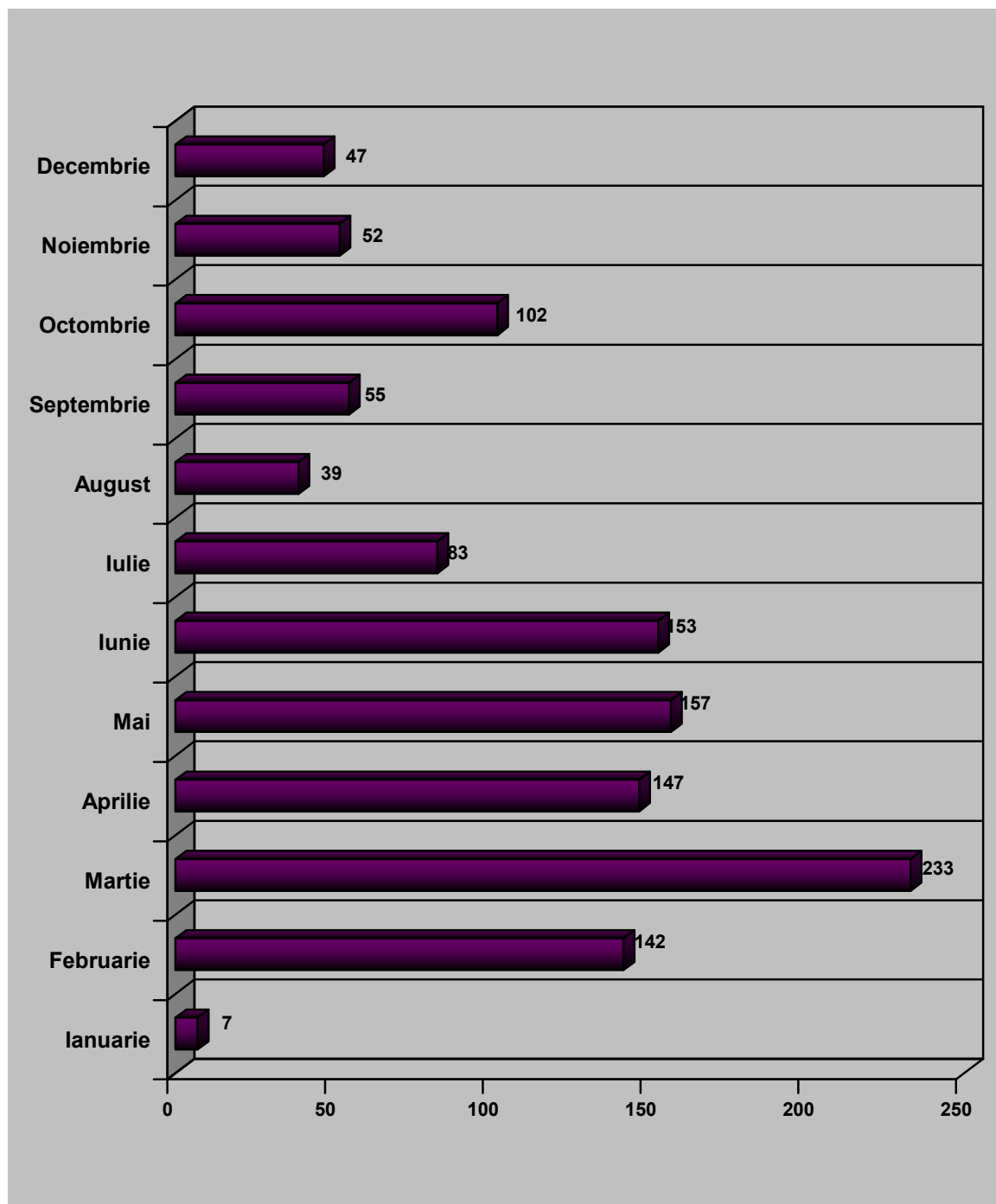
Repartiția totalului articolelor monitorizate pe ziare

Din graficul anterior, se observă că ziarul Ziua a expus în paginile sale cel mai mare număr de articole care tratează subiecte incluse în domeniul de interes și de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Urmează Adevărul cu un total de 133 de articole, Curentul cu 120 și Gândul cu 104 articole. Totodată, cele 20 de ziare monitorizate se grupează în trei paliere, în funcție de numărul total al articolelor destinate de către ziare problematicii discriminării și drepturilor omului. În primul palier se detașează ziarurile Ziua, Adevărul, Curentul și Gândul care acordă spații importante pentru subiectele monitorizate; în al doilea palier sunt incluse ziarurile Gardianul, Cotidianul, Evenimentul Zilei, România Liberă, Jurnalul Național, Avera și Libertatea; iar în ultimul palier se grupează Azi, 7 Plus, Ziarul, Cronica Română, Atac, ProSport, Gazeta Sporturilor, Ultima Oră și Curierul Național. Numărul ziarelor din ultimele două paliere sunt aproximativ egale reprezentând un număr de 7 și respectiv, 9 ziare față de primul palier care însumează doar 4 ziare.

Dacă pentru primele două paliere, numărul însumat al articolelor apărute în ziare este aproximativ egal (499 față de 436), cel din ultimul palier înregistrează o diminuare de aproximativ 50%, reprezentând 226 de articole.

Repartiția articolelor monitorizate în perioada ianuarie - decembrie

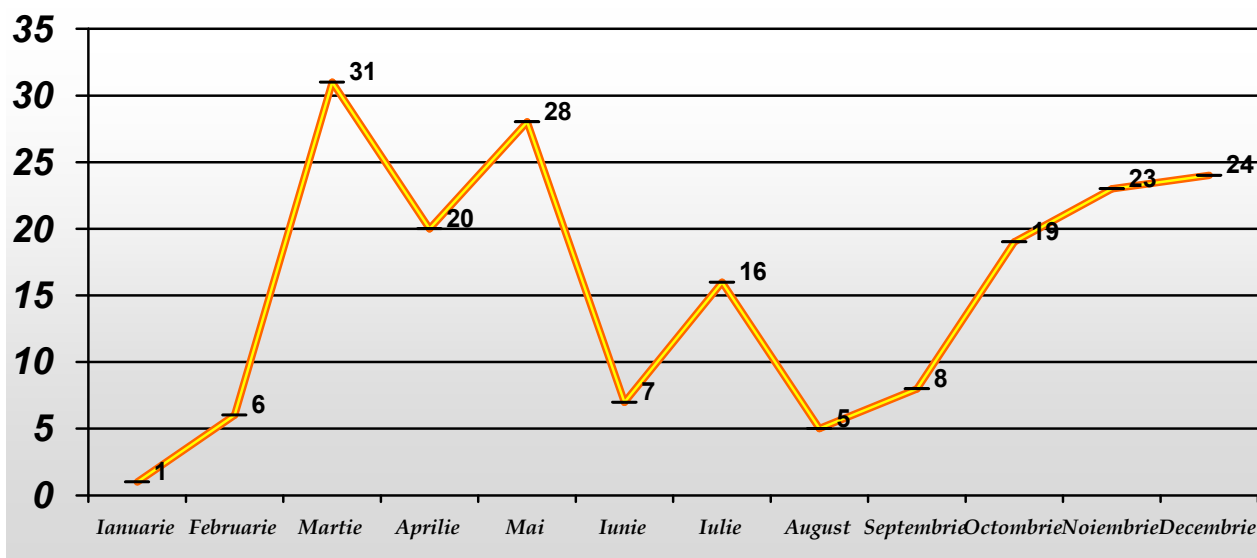
„Repartiția articolelor monitorizate în perioada ianuarie - decembrie” relevă faptul că, în primul semestru al anului au apărut mai multe articole față de cel de-al doilea, acest lucru fiind reflectat în principal de impactul acțiunilor de prevenire din fotbal realizate de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu ocazia meciurilor echipelor de fotbal din Cupa UEFA. Putem spune că acțiunile de prevenire din fotbal suprapuse cu interesul public și cel al presei față de acest eveniment s-au concretizat într-un număr „record” al articolelor apărute în luna martie (233) comparativ cu cele din celelalte luni.

Totodată, punctul maxim asigurat de luna martie (233 articole) se poate explica prin publicare unor articole care au tratat subiecte ce vizau persoane publice și evenimente speciale, cu un grad de interes ridicat precum: 15 martie Ziua Ungariei și a manifestărilor referitoare la Autonomia Ținutului Secuiesc organizate la Odorheiu Secuiesc, plângerea adresată CNCD de către deputatul Nati Meir la adresa Președintelui Partidului România Mare pe criteriul naționalității, sancțiunea Colegiului Director al CNCD referitor la refuzul de a angaja o magistrată pe criteriul boală cronică necontagioasă, declarațiile lui Antonie Iorgovan la adresa lui Adrian Năstase, afirmând de acesta din urmă că este homosexual, autosesizarea Colegiului Director al CNCD cu privire la declarațiile Președintelui PNL București, Ludovic Orban la adresa unor colege din partid și organizarea și desfășurarea de către CNCD a unei campanii de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal denumită “Lasă rasismul în ofsaid!”.

În cel de-al doilea semestru se observă o diminuare majoră a numărului articolelor apărute în presă, înregistrându-se o medie pe semestru de aproximativ 50 de articole. Totuși, în luna octombrie se înregistrează un maxim de 102 articole care redau de asemenea, subiecte precum autonomia Ținutului Secuiesc, declarațiile xenofobe ale lui Gigi Becali la adresa arbitrilor care au participat la meciul de fotbal cu CFR Cluj, campania de prevenire „Rasismul strică fotbalul” organizată de CNCD, precum și declarațiile cântărețului de etnie

romă Adi Minune referitoare la refuzul medicilor de la Spitalul Floreasca de a o interna pe bunica lui pe motivul etniei.

Repartiția articolelor referitoare la CNCD

Repartiția articolelor referitoare la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării prezintă două puncte de maxim cu aproximativ același număr de apariții (31 și 28 de articole), pentru lunile martie și respectiv mai. Spre finalul anului se observă o creștere treptată a numărului de articole, concretizată în mediatizarea și comentarea Recomandării Colegiului Director referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România.

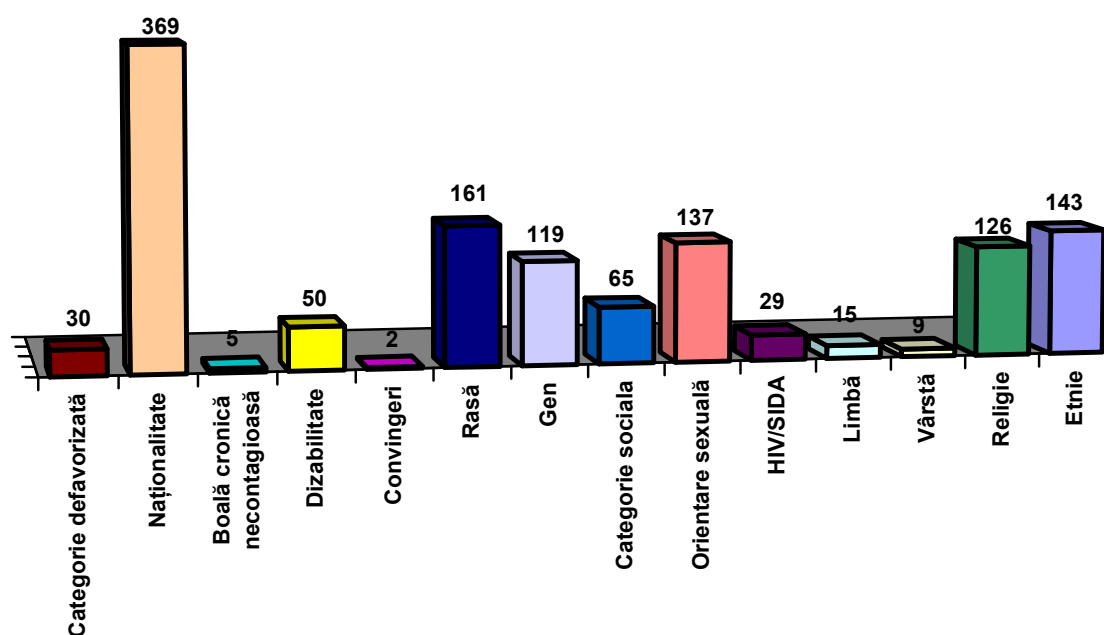
Pentru luna martie numărul mare de articole destinat CNCD se explică prin organizarea campaniei de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal dar și a autosesizărilor Colegiului Director al CNCD cu privire la declarațiile discriminatorii ale unor persoane publice, petiții primite de către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și date spre soluționare Colegiului Director.

Pentru luna mai, punctul maxim reprezentat se explică în principal prin prezența unui număr mare de articole destinate manifestărilor rasiste ale jucătorilor clubului de fotbal Steaua, în prim plan fiind CNCD care solicită aplicarea unor măsuri disciplinare la nivel local, de către Comisia de Disciplină, pentru aceste manifestări, în caz contrar CNCD urma să ceară forului UEFA depunerea clubului de fotbal.

Punctele de maxim înregistrate în cele două luni, precum și numărul constant ridicat de articole pentru finalul anului, evidențiază un fapt deosebit de important: presa acordă o importanță crescută palierului de sancționare, mai ales pentru acele cazuri de discriminare care implică personalități politice, publice etc.

Activitățile de prevenire ale CNCD sunt prezente în ziarele monitorizate dar nu în aceeași proporție ca cele de sancționare. Acest lucru ar putea indica existența unei discrepanțe între cele două paliere, activitățile de sancționare ale Colegiului Director al CNCD fiind mai vizibile. Activitățile de prevenire nu suscită interesul presei în aceeași măsură ca cele de sancționare, cele de prevenire nefiind numeroase și susținute.

Repartizarea materialelor de presă pe criterii de discriminare

Criteriul naționalitate înregistrează punctul de maxim, acest criteriu fiind reprezentat de articole cu frecvență constantă și numeroase (369) care tratează problematica autonomiei Ținutului Secuiesc dar și a proiectului de lege privind Statutul Minorităților Naționale. Celelalte criterii care au înregistrat numeroase apariții în presa scrisă sunt Rasă (161), Etnie (143), Orientare sexuală (137), Religie (126) și Gen (119).

Criteriul rasă are corespondență pe de o parte în prezentarea și mediatizarea campaniilor de prevenire a manifestărilor rasiste din fotbal, iar pe de altă parte în sancționarea, dezaprobarea, comentarea manifestărilor rasiste, discriminatorii ale galeriei clubului de fotbal

Steaua dar și a patronului clubului, Gigi Becali la adresa diferitelor persoane.

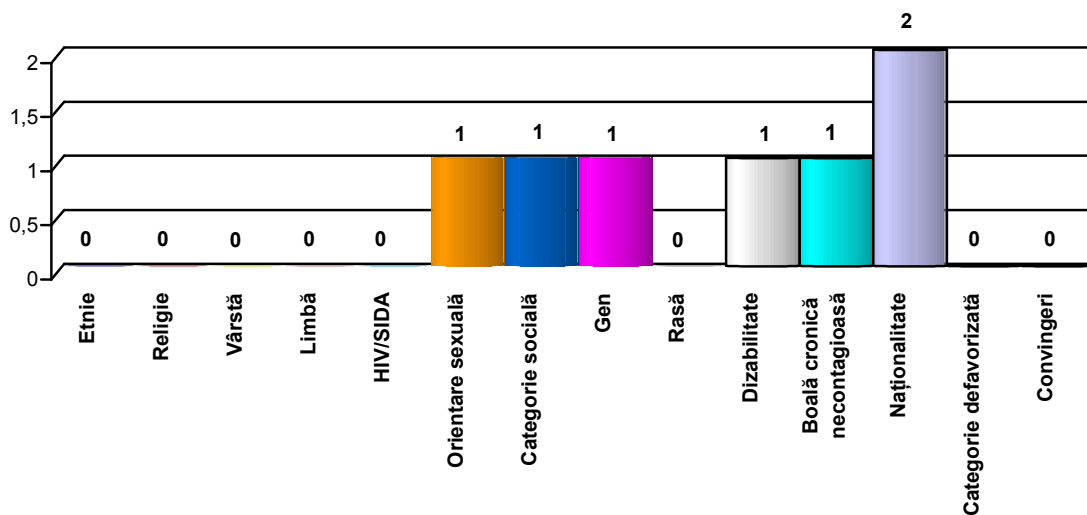
Criteriul Etnie, reprezentat de 143 de articole, are corespondență în diferite articole care prezintă aspecte sociale ale romilor, acțiuni de prevenire, măsuri afirmative precum și analizarea situației acestora în context internațional. Numărul articolelor care tratează acest criteriu este obținut prin însumarea articolelor cu apariție frecvent constantă în decursul anului, în comparație cu alte criterii (religie, orientare sexuală și rasă) care au înregistrat majoritatea aparițiilor într-o perioadă delimitată, reflectând un anumit eveniment sau situație dată.

Criteriul Orientare Sexuală este prezent cu un număr mare de articole datorită organizării marșului Gay - Fest. Cu ocazia acestui eveniment, au fost prezentate diferite subiecte legate de această categorie, au fost prezentate diferite comentarii și dezbateri.

Criteriul Gen tratează preponderent comentarii și prezentarea declarațiilor discriminatorii Președintelui Partidului Liberal București Ludovic Orban la adresa unor colege de partid.

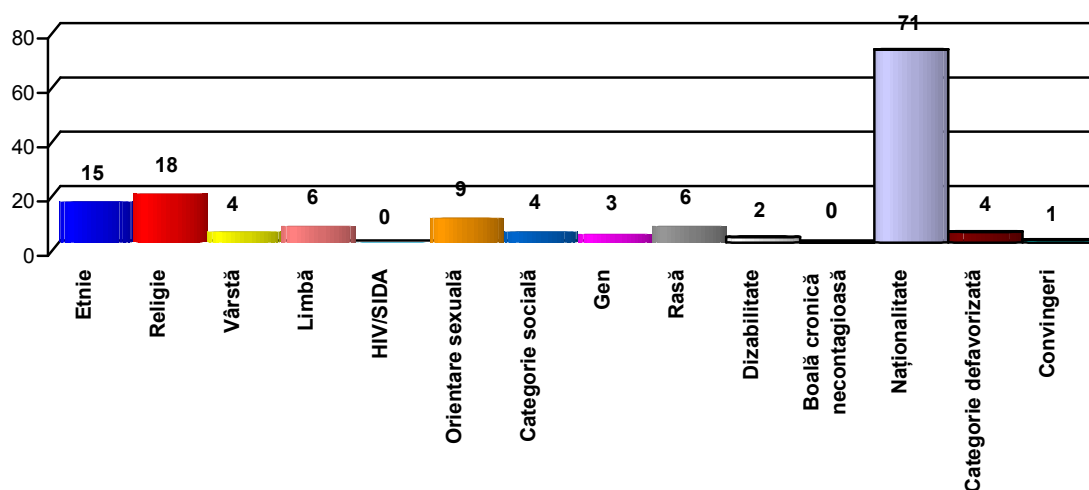
Criteriul Religie prezintă o excepție, deoarece în decursul a două luni a înregistrat un număr mare de articole rezervat exclusiv comentării, dezbaterilor, editoriale etc cu privire la Recomandarea Colegiului Director al CNCD referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România.

Ianuarie

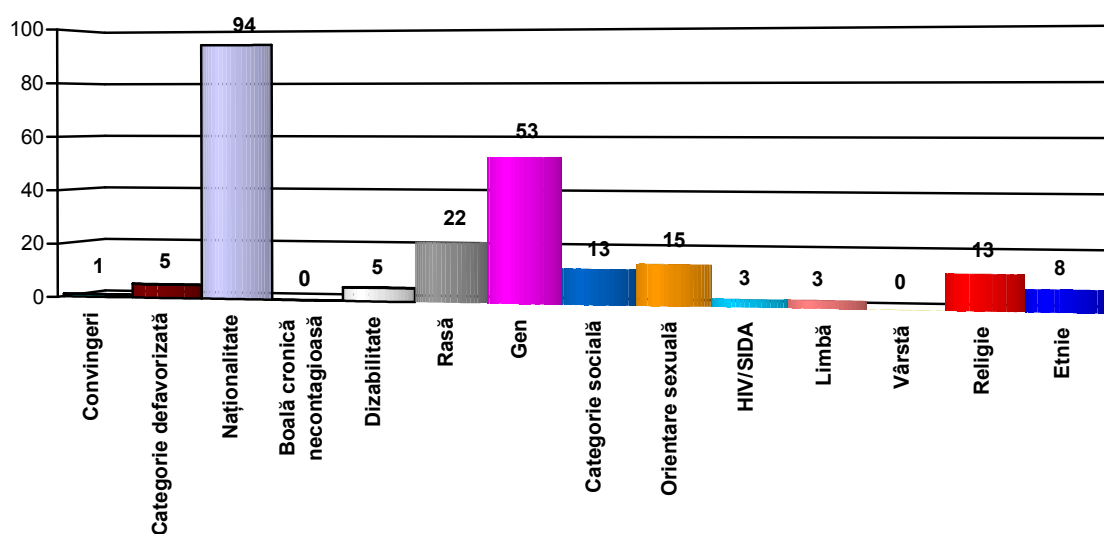
Se observă faptul că naționalitatea deține punctul de maxim, acest fapt datorându-se dezbaterilor proiectului de lege referitor la minoritățile naționale. Criteriul dizabilitate este dezbătut din punct de vedere legislativ, deoarece din 2007 va fi în vigoare legea privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap. Criteriul categoriei sociale este prezent în monitorizarea articolelor de presă deoarece Colegiului Director al CNCDD a hotărât că acordarea stimulentei salariale pentru judecători, potrivit criteriului vechimii și fără o evaluare prealabilă potrivit criteriilor prevăzute de actele normative, reprezintă o faptă de discriminare indirectă. Criteriul orientare sexuală este prezent datorită dezbaterilor internaționale privind legalizarea căsătoriilor între persoane de același sex.

Februarie

Pentru luna februarie se observă un număr foarte mare de apariții pentru criteriul naționalității, acest lucru datorându-se numeroaselor dezbateri pe marginea proiectului de lege privind minoritățile naționale, de problematica Autonomiei Ținutului Secuiesc, de recomandările lui Georgy Frunda privind recunoașterea drepturilor culturale ale minorităților în legislațiile naționale, petiția deputatului Nati Meir care sesizează CNCD pentru un articol apărut în revista „România Mare” în care aceasta îl prezintă pe deputat ca pe Hitler cu zvastici la revere și este numit „nazist întârziat”. Criteriul religie apare pe locul doi cu un număr de articole ridicat, acest fapt datorându-se scandalului internațional referitor la apariția caricaturilor lui Mahomed iar CNCD alături de Clubul Român de Presă a recomandat ziariștilor să nu preia aceste caricaturi și să le tipărească în cotidiene în spiritul respectului convingerilor religioase ale fiecărui popor.

Martie

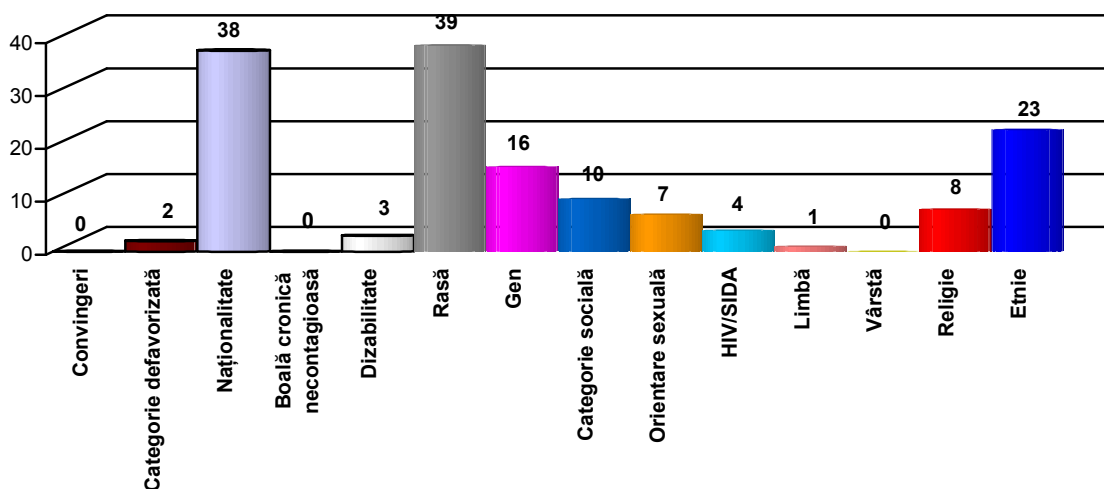

În luna martie cele mai frecvente articole sunt cele destinate criteriului naționalitate datorită continuării dezbaterilor pe marginea proiectului de lege privind statutul minorităților naționale, autonomia culturală, petiția deputatului Nati Meir depusă la CNCD împotriva lui Corneliu Vadim Tudor, manifestările ocazionate de Ziua Ungariei și intenția lui Corneliu Vadim Tudor de a organiza manifestări în paralel la Odorheiu Secuiesc împotriva Autonomiei Ținutului Secuiesc.

Al doilea criteriu cu un număr mare de apariții în presa scrisă este cel de gen, articolele fiind destinate acestei criterii tratează subiecte precum declarațiile discriminatorii ale liderului PNL Ludovic Orban la adresa colegelor sale de partid și în urma cărora

Colegiul Director al CNCD s-a autosesizat, statistica ONU privind femeile și în urma căruia a reieșit faptul că femeile sunt minoritare, diferite studii privind femeile, diferite manifestări ocazionate de ziua internațională a femeilor, în special pentru femeile refugiate.

Aprilie

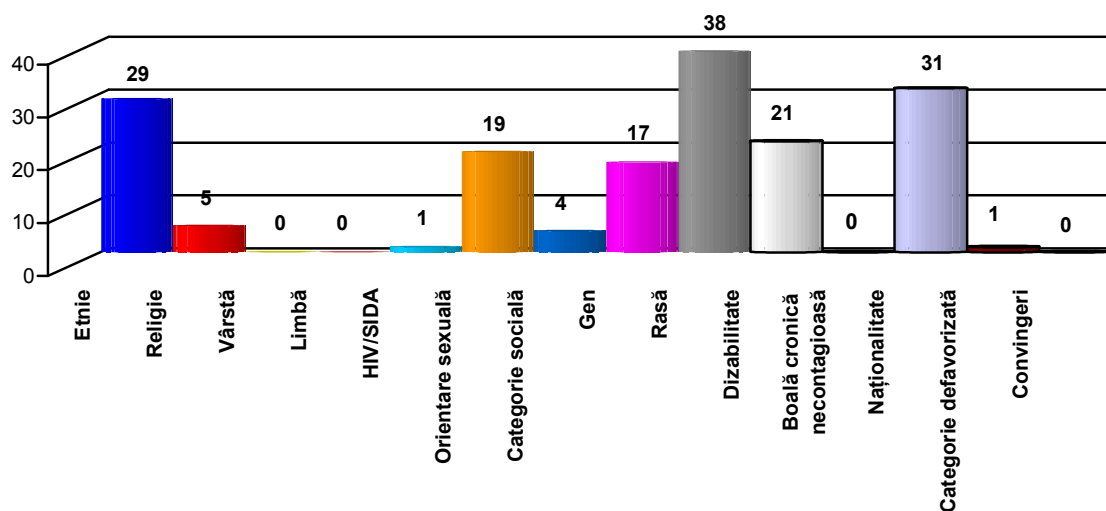

În luna aprilie cele mai multe apariții sunt destinate criteriului rasă datorită campaniei organizate de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării "Lasă rasismul în ofsaid!", problematicei scandărilor rasiste de susținătorii unor echipe de fotbal, de propunerea ca jucătorul Bănel Nicoliță să fie numit ambasador al luptei împotriva discriminării.

În această lună majoritatea articolelor destinate criteriului rasă sunt asociate cu Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și activitățile de prevenire a discriminării.

Al doilea criteriu ca frecvență a articolelor este naționalitate care continuă dezbaterile problematicei din lunile anterioare.

Mai

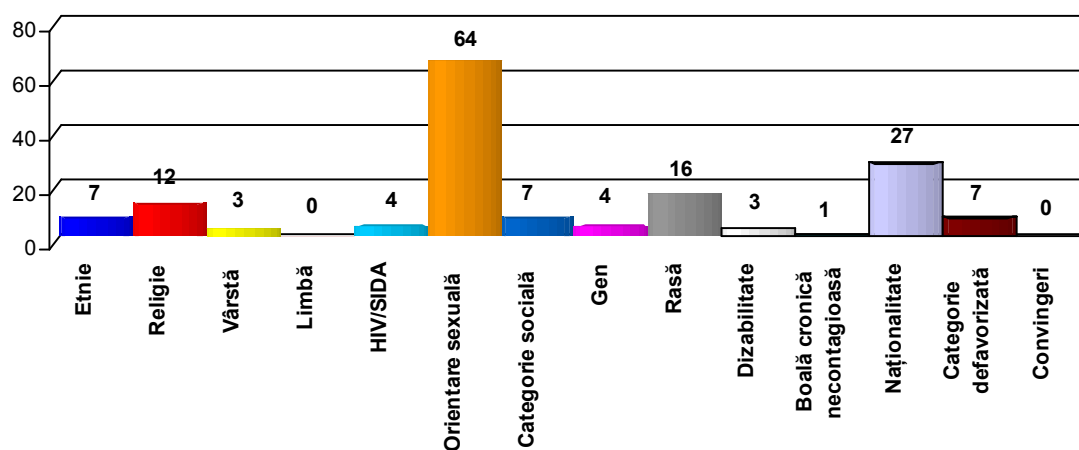

În luna mai au fost continuate activitățile de prevenire în domeniul fotbalului de către CNCD, din această cauză criteriul rasă este lider din punct de vedere cantitativ al aparițiilor articolelor din presă. Totodată, criteriul rasă este majoritar datorită scandărilor rasiste ale jucătorilor și suporterilor clubului de fotbal Steaua la adresa Rapidului, în urma cărora CNCD a declarat că în cazul în care Comisia de Disciplină a Federației Române de Fotbal nu va lua măsuri, va cere depunerea Stelei forurilor internaționale din domeniu.

Criteriul naționalitate tratează aceleași subiecte din lunile trecute, păstrând o constanță în aparițiile din presa scrisă.

Criteriul etnie este prezent în luna mai cu un număr mare datorită apariției unor studii și rapoarte naționale și internaționale în care etnia romă din România este considerată ca fiind discriminată.

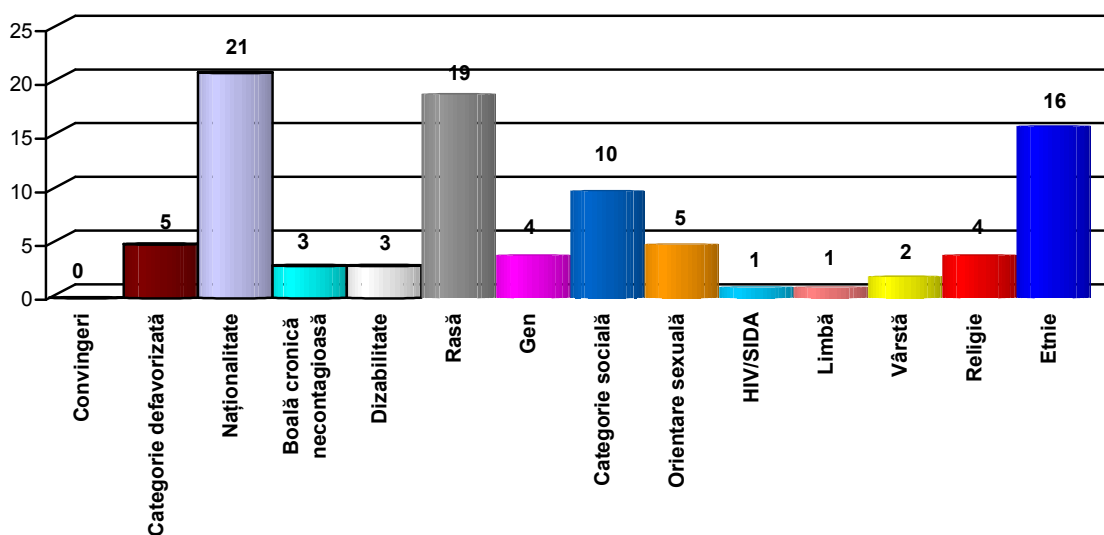
Iunie

În luna iunie cele mai multe articole monitorizate au fost pentru criteriul orientare sexuală datorită organizării "Gayfest", paradă anuală a minorităților sexuale. Pornind de la acest subiect au fost prezentate reportaje, subiecții aparținând minorităților sexuale, diferite dezbateri pro și contra pe marginea acestui subiect, articole destinate poziției contra a Bisericii Ortodoxe Române față de căsătoriile între persoane de același sex, situații din țări europene în care căsătoria dintre homosexuali este permisă.

Criteriul naționalitate continuă să fie prezent cu un număr mare de articole, prezentând aceleași subiecte din lunile precedente.

Iulie

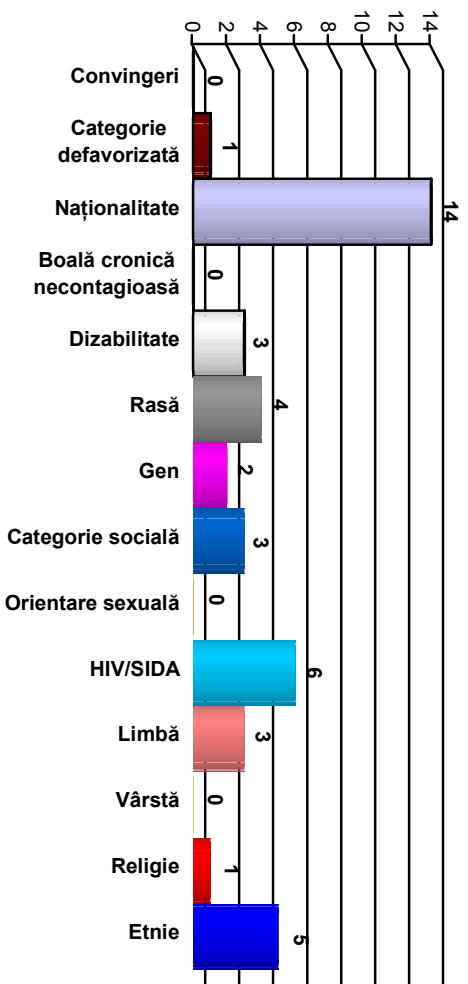

În luna iulie, punctele de maxim au corespundent pentru criteriul naționalitate și rasă. Criteriul naționalitate este reprezentat de un număr mare de articole care conțin dezbateri, comentarii referitoare la proiectul de lege referitor la Statutul Minorităților Naționale și Autonomia Ținutului Secuiesc. Totodată, este prezentată autosesizarea Colegiului Director al CNCD cu privire la lansarea unui joc discriminatoriu pe internet.

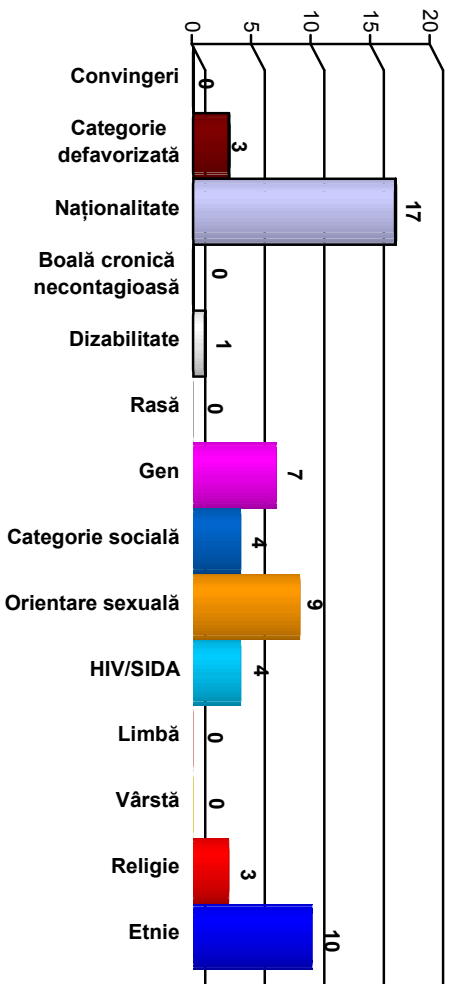
Pentru criteriul rasă, numărul mare de articole este reprezentat de folosirea scandărilor rasiste de către galeria clubului de fotbal Steaua, la meciul de fotbal Steaua – Rapid precum și a declarațiilor de aceeași natură ale patronului clubului, Gigi Becali

Analiza de imagine a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

August

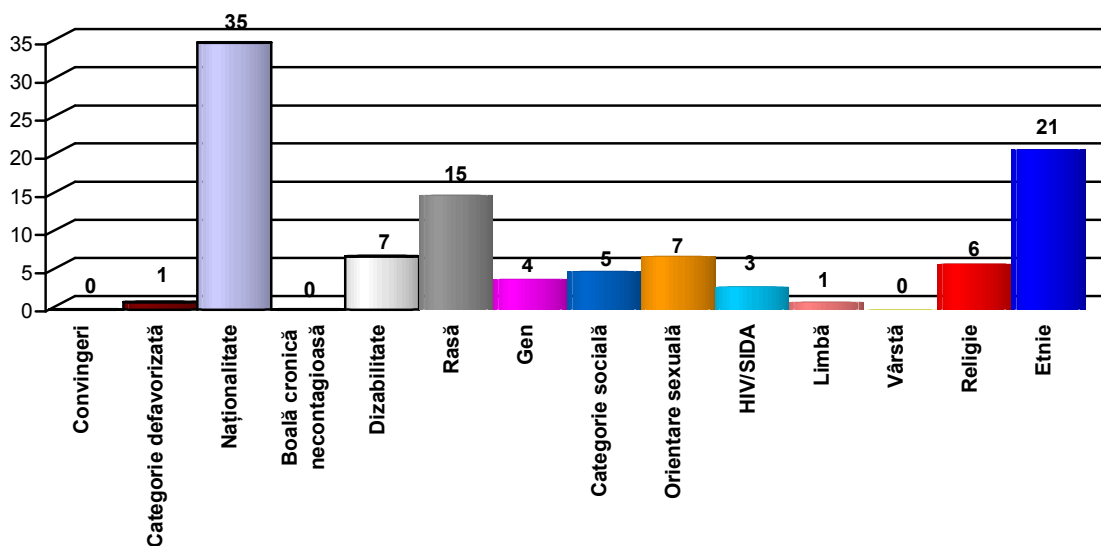

Septembrie

Direcția Programe și Relații Internaționale

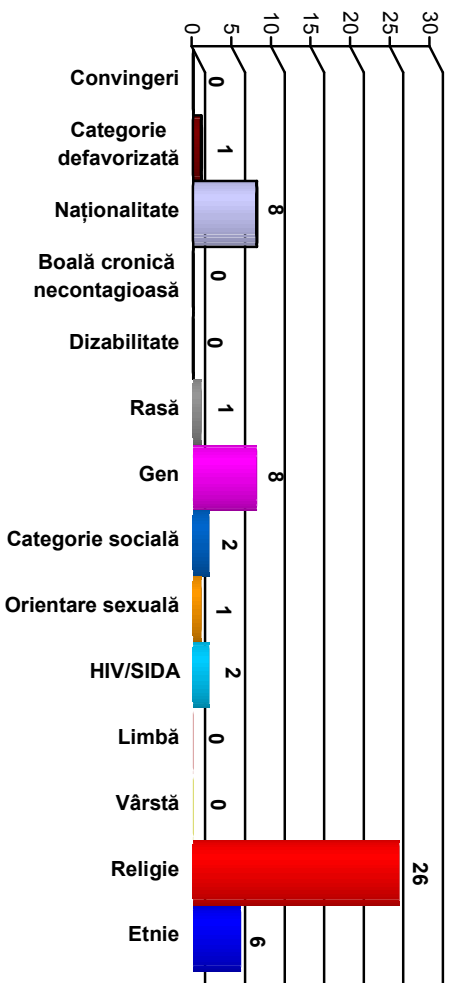
Octombrie

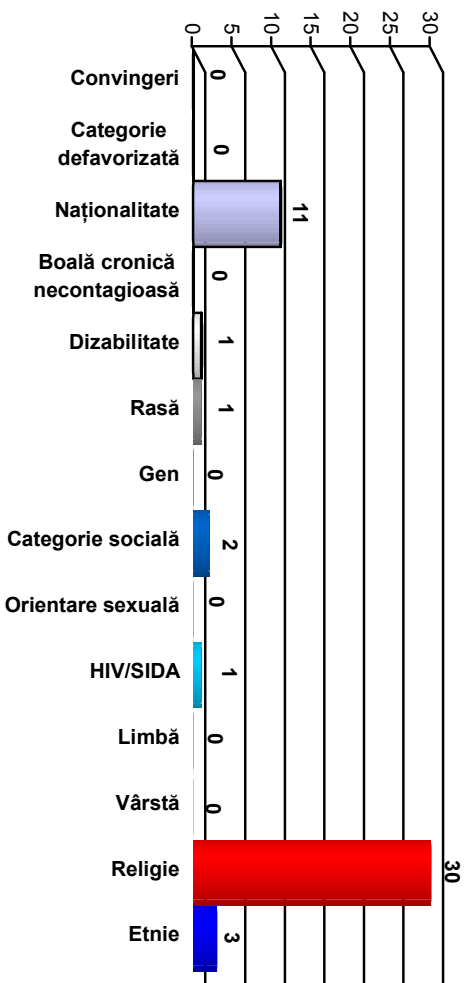
Lunile august, septembrie și octombrie prezintă maximul de articole pentru criteriul naționalitate. În general, acesta se corelează cu articole referitoare la problematicile proiectului de lege privind Statutul Minorităților Naționale, Autonomia Ținutului Secuiesc, excepția făcând-o luna septembrie care prezintă și situația creată de declarațiile discriminatorii ale lui Gigi Becali, de această dată pe criteriul naționalității, la adresa unui arbitru de naționalitate maghiară.

Analiza de imagine a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării

Noiembrie

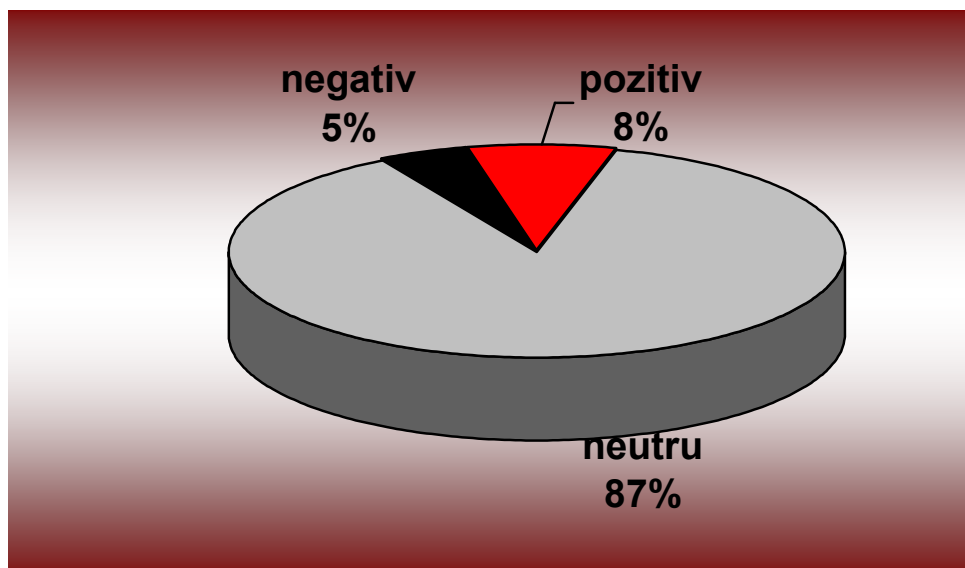
Decembrie

Direcția Programe și Relații Internaționale

Ultimele luni înregistrează un număr maxim de articole pentru criteriul religie, criteriu care în celelalte luni deținea constant un număr mic de apariții. În lunile noiembrie și decembrie existența acestui număr mare de articole se explică prin publicarea Recomandării Colegiului Director al CNCD referitoare la retragerea simbolurilor religioase din instituțiile de învățământ public din România. Această Recomandare a generat numeroase păreri pro și contra, dezbateri, editoriale și comentarii destinate acestui subiect, acestea regăsindu-se în numărul mare de articole pentru acest criteriu.

Repartizarea articolelor destinate activității CNCD pe calitative

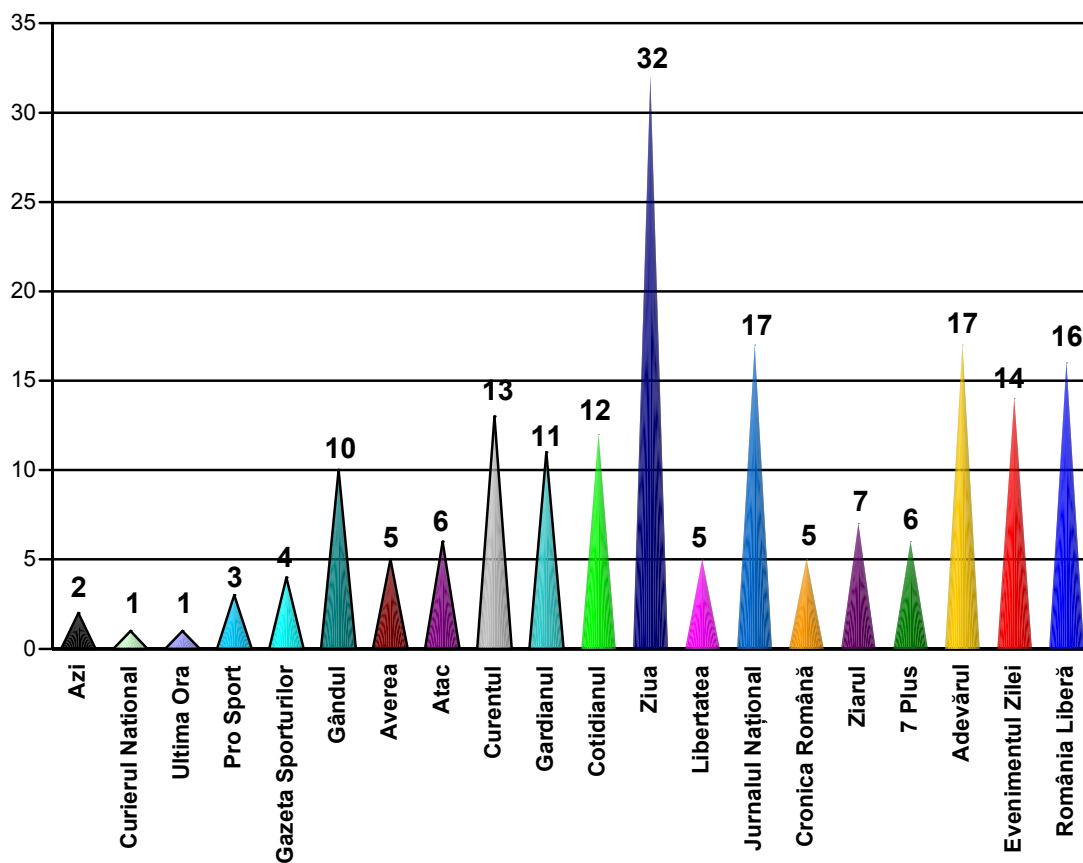

Din graficul de mai sus se remarcă faptul că majoritatea articolelor (87%) destinate activității CNCD sunt redactate într-o manieră neutră, în care ziaristul relatează faptele fără a influența cititorii.

În general, articolele negative care prezintă activitatea CNCD și a Președintelui CNCD sunt corelate cu activitatea de sancționare a instituției, prin publicarea Hotărârilor, autosesizărilor și Recomandării Colegiului Director în diferite domenii și pe diferite criterii. Articolele neutre și pozitive sunt în general destinate palierului de prevenire și combatere a manifestărilor discriminatorii.

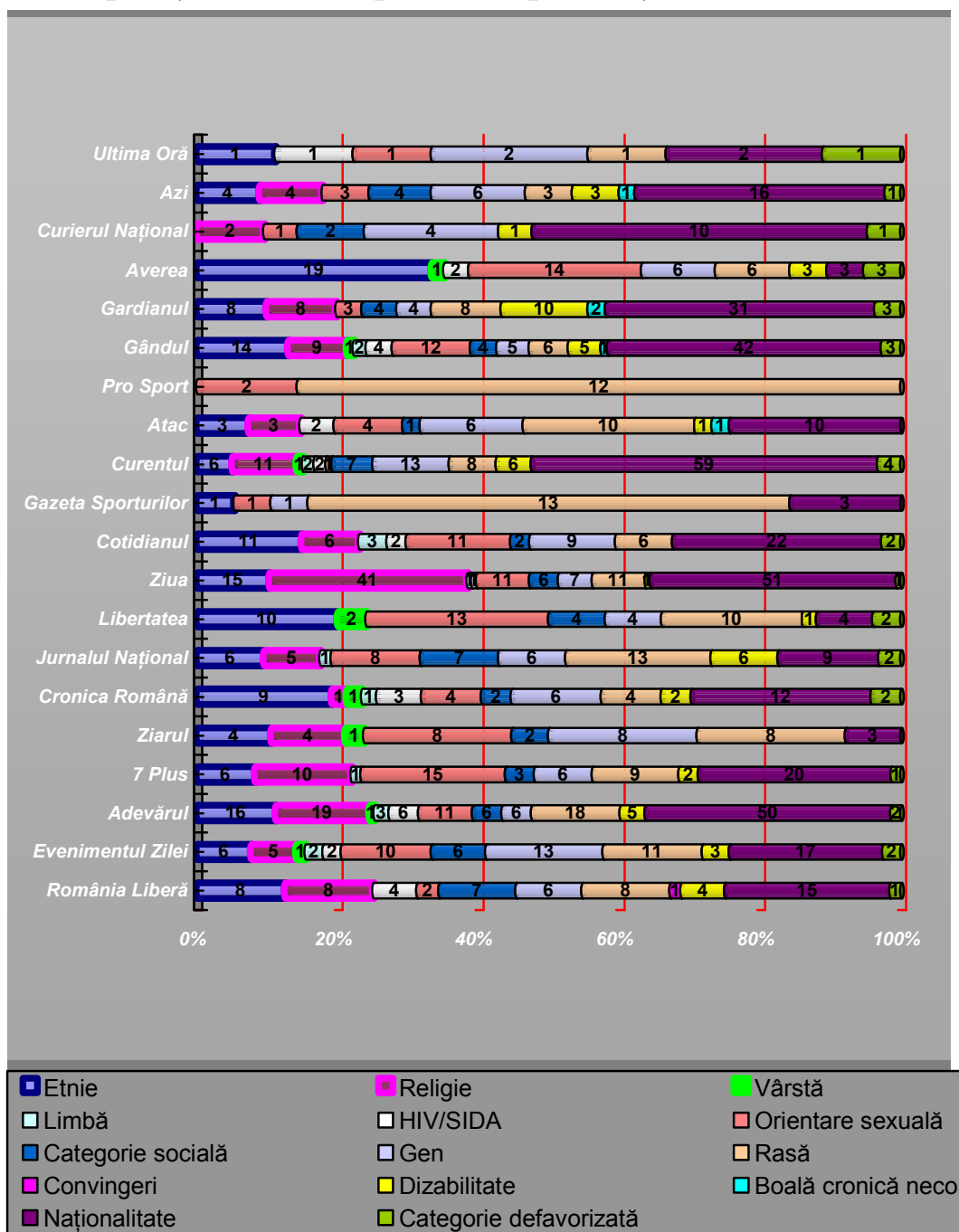
În aceeași măsură trebuie să menționăm faptul că notorietatea Consiliului a înregistrat o creștere, acest lucru fiind relevat și de creșterea numărului de articole față de anii precedenți destinat prezentării activității Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării și a Președintelui.

Repartiția articolelor despre CNCD pe ziare

Ziarele care au acordat cele mai multe apariții articolelor destinate Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării au fost Ziua (32 de articole), urmate la distanță de Jurnalul Național și Adevărul cu câte 17 articole. De remarcat este și faptul că, ziarul Ziua, în formatul său, deține spații largi pentru editoriale.

Repartiția criteriilor pe fiecare publicație monitorizată

Concluzii

Articolele apărute în ziare pe parcursul perioadei monitorizate prezintă în principal activitatea de sancționare a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Acest lucru se poate explica datorită ineficienței laturii de prevenire a Consiliului sau prin faptul că presa scrisă este mult mai interesată de subiecte "attractive" în care sunt implicate personalități ale vieții publice, politice sau sociale.

Totuși, latura de prevenire a discriminării este prezentă în ziarele monitorizate în special pe criteriul rasă, prin campaniile desfășurate de Consiliu în fotbal.

Se remarcă faptul că anumite criterii sunt tratate preponderent, în timp ce altele sunt prezente în mod constant dar fără un număr prea mare de apariții. Criteriile cele mai frecvente sunt cele de naționalitate, rasă, orientare sexuală, religie și gen. Criteriul de naționalitate este prezent constant, cu un număr mare de articole în timp ce celelalte criterii sunt ocazional prezente cu un număr mare de articole. Menționăm faptul că, în principal subiectele din presă clasificate pe criterii s-au modificat față de anul trecut, dar criteriul naționalității a rămas un punct de interes constant datorită dezbaterii proiectului de lege privind minoritățile naționale și Autonomiei Ținutului Secuiesc. Același lucru se întâmplă și în ceea ce privește criteriul rasă, situație întreținută pe de o parte de scandările rasiste ale galeriilor cluburilor de fotbal și a patronului Gigi Becali, iar pe de altă parte de campaniile de prevenire organizate de Consiliu.

Partea de sancționare a CNCD este mult mai vizibilă decât partea de prevenire și Consiliul și-a consolidat imaginea, în ultima perioadă crescându-i notorietatea pentru criteriul rasă și în domeniul fotbalului. Noutatea o constituie criteriul religie, odată cu publicarea Recomandării Colegiului referitoare la simbolurile religioase. Totodată CNCD a acoperit mai multe criterii decât a realizat anul trecut în aceeași perioadă monitorizată.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și-a intensificat activitatea în perioada monitorizată comparativ cu anul

trecut dar totuși partea de prevenire nu este atât de vizibilă și susținută.

Recomandăm ca, în viitor, CNCD să-și intensifice activitatea de prevenire și să mărească aria de acoperire și pentru celelalte criterii de discriminare.

Analiză realizată de Andreea Banu și Mădălin Răpan, consilieri